

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 84
van **EMMILY TALPE**
datum: 26 oktober 2017

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Maatwerkbedrijven - Herplaatsing bij jobverlies

De Aarschotse batterijenproducent Duracell heeft recentelijk beslist om het grootste deel van de verpakkingsactiviteiten, die werden verricht door een sociale werkplaats, over te plaatsen naar Polen, waar de kostprijs van een werknemer volgens de plant manager van Duracell Solutions in Heist-op-den-Berg amper één vierde van een gewone werknemer hier bedraagt.

In het geval van Duracell is het goede nieuws dat een heel deel van de honderd getroffen werknemers in het maatwerkbedrijf op de fabriekssite in Aarschot terechtkunnen omdat er ook nieuw werk voor Duracell in de pijplijn zit, meer bepaald het maken van verkoopstanden die in de winkels staan en manuele aanpassingen aan verpakkingen op maat van de klant.

1. In welke begeleiding wordt vanuit de sociale economie en VDAB voorzien voor werknemers uit maatwerkbedrijven die hun job verliezen?
2. Welke opleidings- en vormingsinspanningen worden binnen de sociale economie geleverd om de werknemers in maatwerkbedrijven weerbaar te maken voor veranderingen of aanpassingen van jobinhoud onder impuls van eisen van de opdrachtgevende bedrijven?
3. Hoeveel jobs zijn er de afgelopen vijf jaar verloren gegaan in maatwerkbedrijven? Graag een overzicht per jaar.
4. Hoeveel van de personen die hun job in maatwerkbedrijven verloren, konden
 - a) worden herplaatst naar een ander maatwerkbedrijf;
 - b) worden bemiddeld naar een job in de reguliere economie;
 - c) aan de slag in een openbare dienst?Graag cijfers per jaar voor de afgelopen vijf jaar.
5.
 - a) Hoeveel personen die hun job in een maatwerkbedrijf de afgelopen vijf jaar verloren, werden bemiddeld door VDAB?
 - b) In hoeveel gevallen slaagde VDAB erin hen te bemiddelen naar een andere job?

6. Een veel voorkomende verklaring van de stopzetting van opdrachten aan maatwerkbedrijven door reguliere ondernemingen zijn de lagere loonkosten in buitenlandse ondernemingen.
 - a) Wordt de ontwikkeling van de loonkosten in lageloonlanden binnen en desgevallend buiten de Europese Unie gemonitord vanuit de administratie WSE?
 - b) Op welke manier wordt er vanuit het beleid geanticipeerd op mogelijke delocalisatie van activiteiten in maatwerkbedrijven naar lageloonlanden?
7. Wordt er vanuit het kabinet, de administratie of VDAB in gevallen zoals bij Duracell contact opgenomen met de betrokken onderneming en het getroffen maatwerkbedrijf om na te gaan op welke manier er geholpen kan worden bij het bereiken en/of uitvoeren van een sociaal plan?
8.
 - a) Heeft de minister zicht op het exact aantal herbestemmingen van de honderd getroffen werknemers in de sociale werkplaats in Heist-op-den-Berg ten gevolge van de beslissing van Duracell om de verpakking te delocaliseren naar Polen?
 - b) Zo ja, hoeveel van die werknemers verhuizen naar Aarschot en wat gebeurt er precies met de anderen?
 - c) Hoeveel werknemers zullen vervroegd uittreden? Op welke manier gebeurt dat concreet?
9. Het is ook een gegeven dat er zich een vergrijzing voordoet in de sociale economie in het algemeen en dus ook binnen de maatwerkbedrijven in het bijzonder.
 - a) Hoeveel werknemers uit maatwerkbedrijven zullen naar verwachting dit jaar en de komende vier jaar uitstromen via pensionering?
 - b) Hoeveel werknemers uit maatwerkbedrijven zijn de afgelopen vijf jaar uitgestroomd via pensionering?
 - c) Hoeveel van deze arbeidsplaatsen werden niet meer (of nog niet) opnieuw ingevuld?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Liesbeth Homans (84), Philippe Muyters (71).

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 84 van 26 oktober 2017

van **EMMILY TALPE**

1. Als VDAB op de hoogte wordt gesteld dat een doelgroepwerknemer zijn job verliest, krijgt deze werkzoekende een begeleiding op maat zoals alle werkzoekenden.
2. Vanuit sociale economie wordt jaarlijks een budget van 581.713,95 euro voorzien ten gunste van de respectievelijke vormingsfondsen van de maatwerkbedrijven. De vormingsfondsen voorzien samen met de sector een gepast opleidingsaanbod dat beantwoordt aan de noden van de sector. Bij het bepalen van dit aanbod wordt vanuit het Departement geen sturing voorzien.
3. Deze gegevens worden niet gemonitord. De sector kent echter een hoge gemiddelde bezettingsgraad.
4. Hier heeft VDAB geen cijfers over. Deze personen worden niet 'gelabeld', dus zijn ze niet traceerbaar.
5. a) Als VDAB op de hoogte was van het jobverlies van werknemers, werden ze allemaal bemiddeld aangezien deze groep prioriteit geniet.
b) Deze gegevens worden niet gemonitord.
6. a) De ontwikkeling van de loonkosten in lageloonlanden wordt niet gemonitord vanuit de administratie WSE.
b) De instrumenten uit het ondersteuningsdecreet zijn gericht op het ondersteunen van de bedrijven in de sociale economie en op het stimuleren van hun werking en competitiviteit. Hieronder vallen bijvoorbeeld de innovatieoproep, managementadvies,...
7. De herlocalisatie van de activiteiten bij Duracell betekent mogelijks een einde van het onderaannemingscontract. De stopzetting van deze activiteiten is niet rechtstreeks gelinkt aan de tewerkstelling binnen de beschutte werkplaats. Tot op vandaag heb ik vanuit de sector van de beschutte werkplaatsen nog geen nood signalen ontvangen.
Beschutte werkplaatsen hebben meestal een degelijke schaalgrootte waarbij de wegvallende activiteit vaak slechts één van de vele activiteiten binnen deze ondernemingen is. Er wordt naar aanleiding van het wegvallen van een specifieke klant meestal dan ook niet ingegrepen (uitzondering Ford Genk - SALK) vanuit het kabinet. Om werkplaatsen weerbaar te maken voor dergelijke problemen wordt sinds 2007 een functie economische uitdagingen gesubsidieerd. Deze functie heeft als doelstelling jobcreatie, opzet van nieuwe activiteiten en verbeterde jobmatching tussen capaciteiten werknemers en (nieuwe) activiteiten. Binnen de maatwerkregelgeving wordt verder ingezet op deze ondersteuning, direct door het voorzien van een subsidie voor organisatieondersteuning, indirect door het streven naar schaalgrootte die bedrijven de mogelijkheid biedt om sneller in te spelen op veranderingen en nieuwe activiteiten te kunnen opstarten.

Uiteraard kunnen beschutte werkplaatsen altijd beroep doen op de projectadviseurs van het departement WSE of gebruik maken van de adviespremies om zich te laten bijstaan. Verder investeer ik ook in de regierol van de lokale besturen. Ook deze regisseurs sociale economie zijn bij uitstek goed geplaatst om bedrijven te ondersteunen en samenwerking te faciliteren.

Wat VDAB betreft: nadat VDAB op de hoogte werd gebracht door Duracell van de geplande reorganisatie, werd met de onderneming evenwel meteen contact opgenomen door de sociale interventiedienst van VDAB. Duracell dient immers, net zoals elk ander bedrijf, te voldoen aan de bepalingen van de wetgeving rond collectief ontslag, meer bepaald de informatie- en consultatieprocedure van de Wet 'Renault' en de bepalingen van het activerend beleid bij herstructureringen met onder andere de oprichting van een tewerkstellingscel. Hierbij wordt de werkgever bijgestaan door de sociale interventieadviseurs.

8. Deze gegevens heb ik niet ter beschikking.
9.
 - a) Er kan een globale inschatting van de uittredeleeftijd gemaakt worden op basis van de verdeling van het aantal werknemers naar leeftijd per subsector. Zowel voor de doelgroepwerknemers in de sociale werkplaatsen en beschutte werkplaatsen als voor het omkaderingspersoneel in de beschutte werkplaatsen, is een duidelijke piek te zien in de leeftijdscategorie 50-55 jaar. Op basis van deze cijfers, valt een relatief grote uitstroom te verwachten ten gevolge van pensionering in periode 2020-2030.
 - b-c) Het Departement WSE monitort de in- en uitstroom van mensen in de maatregel, maar de redenen voor in- en uitstroom zijn divers. Het is op basis van de beschikbare gegevens niet mogelijk om een onderscheid te maken naar aard van de in- en uitstroom.
Globaal kan worden gesteld dat de bezetting in de sector van beschutte en sociale werkplaatsen de laatste jaren stabiel en zelfs licht stijgend is.